

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria -Vlada-Government

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development
**Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë/Agjencia za Razvoj Poloprivrede/ Agriculture
Development Agency**

ZYRA PËR KOMUNIKIM ME PUBLIKUN/ KANCELARIJA ZA JAVNO KOMUNICIRANJE/
/OFFICE OF PUBLIC COMMUNICATION/

THIRRJE PËR APLIKIM
PËR FERMERËT DHE EKONOMITË BUJQËSORE TË REPUBLIKËS SË
KOSOVËS

PËR PËRFITIM NË KUADËR TË IMPLEMENTIMIT TË “PLANIT PËR BUJQËSI DHE ZHVILLIM RURAL 2014-2020”, MBËSHTETJE PËR INVESTIME NË MASËN 103, INVESTIMET NË ASETET FIZIKE NË PËRPUNIMIN DHE TREGTIMIN E PRODUKTEVE BUJQËSORE DHE ATYRE TË PESHKATARISË.

1. Qëllimi i thirrjes për aplikim

Qëllimi i thirrjes për aplikim është dhënia e mbështetjes financiare/granteve për investime në ferma në kuadër të masës 103 „Investimet në asetet fizike në përpunimin dhe tregtimin e produkteve bujqësore dhe atyre të peshkatarisë (sektorin e përpunimit të qumështit, mishit dhe sektori i përpunimit të pemëve dhe perimeve, duke përfshirë edhe prodhimin e verës).

2. Përpunimi i Qumështit

2.1 Investimet e pranueshme për sektorin e Qumështit

- Investimet në riparimin dhe modernizimin e qumështoreve;
- Investimet në pajisjet për përmirësimin e higjienës dhe cilësisë së prodhimeve, laboratorëve dhe pajisjeve për të përmirësuar dhe kontrolluar cilësinë e prodhimeve (ISO, HACCP);
- Investimet në pajisjet për përmirësimin e mbrojtjes së mjedisit, menaxhimi i mbetjeve dhe ujit;
- Investimet në pikat grumbulluese të qumështit dhe në transportin e specializuar;

- Investimet në pajisje për prodhimet e reja dhe paketimet bashkëkohore;
- Investimet në teknologjinë për prodhimin e energjisë së ripërtritshme.

3. Përpunimi i Mishit

3.1 Investimet e pranueshme për sektorin e Mishit

a) Thertoret

- Renovimi, zgjerimi dhe zëvendësimi i thertoreve ekzistuese, përfshirë depot ftohëse;
- Ndërtimi i thertoreve të reja;
- Pajisjet dhe objektet për mënjanim, grumbullim dhe trajtim të parë të lëkurave;
- Pajisjet për thertore;
- Ndërtimi / rindërtimi i depove ftohëse;
- Kamionët special për bartjen e kafshëve të gjalla që plotësojnë kërkesat për mirëqenien e kafshëve;
- Shtalla për vendosjen e kafshëve para therjes;
- Kamionët frigoriferë për bartjen e mishit;
- Makinat, pajisjet dhe depot për trajtim të mbetjeve dhe nën produkteve;
- Investimet në vendosjen e sistemeve të sigurisë së ushqimit (GHP, GMP, HACCP);
- IT, harduer dhe softuer për monitorim, kontroll dhe menaxhim;
- Investimet për ripërtrirjen e energjisë.

b) Njësitë tjera për përpunimin e mishit

- Renovimi, zgjerimi dhe zëvendësimi i objekteve ekzistuese, përfshirë depot ftohëse bashkë me investimet ose pajisjet;
- Investimet në pajisje të reja dhe zgjerimi / zëvendësimi i pajisjeve ekzistuese, të cilat do të rrisin efikasitetin e prodhimit (duke përfshirë efektivitetin e energjisë) dhe për futjen e prodhimeve të reja;
- Investimet për përafrim me standardet e sigurisë dhe cilësisë;
- Investimet për diversifikim të prodhimeve dhe/ose rritjen e efikasitetit në ciklin e prodhimit;
- Investimet në mbrojtjen mjedisore, pajisjeve për trajtim dhe eliminim të mbetjeve;

- Objektet dhe pajisjet për kontroll të cilësisë, përfshirë laboratorët e brendshëm;
- Futja e sistemeve për menaxhimin e cilësisë (ISO, HACCP);
- Dhoma për ftohje dhe ngrirje për ruajtjen e prodhimeve të gatshme;
- Automjetet speciale për bartjen e lëndës së parë dhe prodhimeve të gatshme të shitësit me pakicë;
- Investimet në projektet për ripërtirjen e energjisë dhe ruajtjen e saj.

4. Përpunimi i pemëve dhe perimeve, duke përfshirë edhe prodhimin e verës

4.1 Investimet e pranueshme

a) Përpunimi i frutave dhe perimeve

- Ndërtimi / Rindërtimi / modernizimi i objekteve për përpunim që përdoren për aktivitetin e përpunimit, në përputhje me standardet relevante të komunitetit;
- Linjat për konservimin /pasterizimin e frutave dhe perimeve ,pajisje për tharje/tunele,etj;
- Objektet dhe pajisjet për trajtim pas vjeljes, trajtimin dhe deponimin e lëndës së parë, depo për material paketues;
- Pajisje per paketim, etiketim , përfshirë linjat e mbushjes, mbështjellësit dhe pajisje të tjera të specializuara ;
- Investimet në prodhimin e energjisë së ripërtëritshme ,
- Pajisje për zinxhirin ftohës, duke përfshirë depo për ftohtje dhe ngrirje, tunele të ngrirjes, transporti me frigorifer dhe pajisje të tjera të nevojshme për të siguruar vazhdimësinë në zinxhirin e ftohtë ;
- Objektet dhe pajisjet për kontrollin e cilësisë , duke përfshirë edhe laboratorët në fabrikë;
- Futja e sistemeve për menaxhimin e cilësisë (ISO) dhe sistemit të sigurisë së ushqimit (HACCAP);
Investimet në mbrojtje mjedisore, pajisjet për trajtimin dhe eliminimin e mbeturinave;
- Automjetet e specializuara të transportit , duke përfshirë transportin për lëndë të parë dhe të produkteve të gatshme, me kondicionerë dhe pa kondicionerë ;
- Sistemet e IT-së, përfshirë softëare për menaxhimin e prodhimit dhe procesit.

b) Prodhimi i verës

- Ndërtimi /rindërtimi i objekteve për prodhimin dhe përpunimin e verës;
- Pajisje për përpunimin e verës;
- Futja e sistemeve të menaxhimit të cilësisë (ISO), etj;

- Investimet për ngritjen e sistemeve të sigurisë ushqimore (HACCP);

5. Përfituesit e mundshëm

Përfitues mund të jenë personat fizikë ose juridik dhe kooperativat e fermerëve, ndërmarrjet e përpunimit të qumështit, mishit, perimeve si dhe ato të sektorit të prodhimit të verës, që duhet të jenë të regjistruara në Agjencionin për Regjistrimin e Bizneseve të Kosovës dhe të jenë përgjegjëse për implementimin e projekteve të tyre. Një ndërmarrje mund të përbëhet nga një ose më shumë objekte (njësi lokale të prodhimit).

6. Kriteret e përbashkëta të pranueshmërisë për përfituesit

a) Llojet e ndërmarrjeve të përkrahura

Mund të përkrahen vetëm ndërmarrjet mikro, të vogla dhe të mesme (të përcaktuara në bazë të Rekomandimit të Komisionit 2003/361/EC). Kategoria e ndërmarrjeve mikro, të vogla dhe të mesme është e përbërë prej ndërmarrjeve që punësojnë më pak se 250 persona dhe që kanë një qarkullim vjetor që nuk i kalon 50 milionë euro, dhe /ose bilanci i gjendjes në total që nuk i kalon 43 milionë euro dhe të jetë i regjistruar sipas legjislacionit kombëtar si përpunues i ushqimit.

b) Qëndrueshmëria ekonomike e ndërmarrjes

Përfituesi do të paraqesë një plan biznesi, në përputhje me modelin e kërkuar nga Agjencioni për Zhvillimin e Bujqësisë/ Agjencioni i Pagesave . Në rastin e ndërtimit ose rindërtimit, dokumentacioni teknik i planit të ndërtimit ose rindërtimit duhet të përgatitet dhe të dorëzohet së bashku me Planin e Biznesit. Përfituesi duhet të demonstrojë në planin e biznesit qëndrueshmërinë ekonomike të ndërmarrjes në fund të realizimit të projektit. Qëndrueshmëria ekonomike është definuar si shfrytëzim i plotë i burimeve të ndërmarrjes në një shkallë optimale dhe aftësinë për të vepruar pa mbështetje financiare publike. Ndërmarrja duhet të demonstrojë se ajo mund të kryejë detyrimet dhe borxhet rregullisht, pa vënë në rrezik funksionimin normal të ndërmarrjes.

c) Standardet kombëtare

- E tërë ndërmarrja e përfituesit duhet të përputhet me standardet minimale kombëtare relevante në fuqi në fund të implementimit të projektit (përpara pagesës përfundimtare).

- Listë e plotë dhe e azhurnuar/ përditësuar e këtyre standardeve kryesore relevante kombëtare duhet të publikohet në faqën e internetit të Agjencionit për Zhvillimin e Bujqësisë/ Agjencionit të Pagesave dhe si shtojcë në udhëzuesin për aplikues.

7. Kriteret tjera të pranueshme për përfituesit

- Përfituesi duhet të dëshmojë se nuk ka taksa ose sigurime shoqërore të papaguara dhe çdo detyrim tjetër ndaj shtetit në kohën e paraqitjes së kërkesës;
- Përfituesit nuk mund t'i jepet një projekt i ri para përfundimit dhe pagesës së projektit të mëparshëm.

8. Kriteret e pranueshme për investime

- Investimet e mbështetura duhet të kenë të bëjnë me sektorin e përpunimit ose tregtimit të produkteve të qumështit dhe mishit, frutave, perimeve dhe verës;
- Shpenzimet e pranueshme të marketingut për të gjitha nën-masat e masës 103 janë:
 - Përgatitja dhe shtypja e katalogëve, fletëpalosje, broshura, postera etj., për promovim të produkteve si rezultat i përkrahjes publike, por jo distribuimi i tyre,
 - Prodhimi audio dhe video i spoteve promovuese, por jo distribuimi i tyre medial,
 - Vlera maksimale e shpenzimeve të pranueshme për marketing është e kufizuar në 10% të investimeve në objekte, makineri dhe pajisje,
 - Investimet në nivel të shitjes me pakicë nuk janë të pranueshme,
 - Pajisjet e bashkëfinancuara duhet të vijnë nga MS (VA), vende përfituese të IPA-s, anëtarët e Zonës Ekonomike Evropiane, vendet përfituese nga "Fqinjësia Evropiane dhe Instrumenti për Partneritet", apo vende të tjera ku qasja reciproke për ndihmën e tyre të jashtme ka qenë e vendosur nga Komisioni për investime.

9. Kriteret specifike të pranueshmërisë

a) Sektorët e përpunimit të qumështit dhe mishit

- Të kualifikuar janë përfituesit, të cilët kanë zhvilluar aktivitetin e tyre në sektorin përkatës për së paku 2 vjet përpara datës së aplikimit dhe janë të regjistruar në Agjencionin Kosovar të Ushqimit dhe Veterinarisë, sipas kategorizimit të ndërmarrjeve për përpunim të ushqimit;
- Kategoria "A" = shkallë e vogël e rrezikut;
- Kategoria "B" dhe "C" = shkalla e dytë dhe e tretë e rrezikut;

- Kategoria "D" = shkallë e lartë e rrezikut;
- Përfituesit e Kategorisë "D" janë të pranueshëm vetëm në rast të rindërtimit për shkak të mbylljes së ndërrmarjes së vjetër.

b) Sektorët e përpunimit të pemëve dhe perimeve

- Të kualifikuar janë përfituesit, të cilët kanë zhvilluar aktivitetin e tyre në sektorin përkatës për së paku 2 vjet përpara datës së aplikimit;
- Në rast të investimit në qendrat grumbulluese dhe paketuese kapaciteti minimal i ruajtjes duhet të jetë prej 1,000 ton të prodhimit.

c) Sektori i prodhimit të verës

- Të kualifikuar janë përfituesit e regjistruar në Regjistrin e Verërave të Kosovës. Për projekte fillestare përfituesit duhet të jenë të regjistruar në këtë Regjistër përpara pagesës përfundimtare nga Agjencia IPARD. Përfituesi duhet të ketë së paku 4. ha vreshta;
- Përfituesi duhet të përpunojë rrushin e fermerëve të tjerë më shumë se 50% të prodhimit të vet;
- Përfituesi nuk mund të ketë më shumë se 30 ha vreshta.

10. Shpenzimet e pranueshme

Investimet e pranueshme do të kufizohen në:

- Ndërtimin ose përmirësimin e pasurisë së paluajtshme (p.sh. blerja e pronës është e përjashtuar);
- Blerja e makinerive dhe pajisjeve të reja, duke përfshirë programe kompjuterike deri në vlerën e tregut të asetit;
- Shpenzimet e përgjithshme të lidhura me investimet e shpenzimeve, të tilla si shpenzimet për arkitekt , inxhinierë dhe tarifat tjera konsultative, studime parake, duhet të jenë të pranueshme deri në 12 % të shpenzimeve të investimeve, prej të cilave përgatitja e projektit dhe plani i biznesit nuk duhet të kalojë 3 % të kostos së investimit ;
- Kostot e përgjithshme edhe pse në mënyrë retroaktive (pasi që ato mund të bëhen edhe para përfundimit të kontratës) mund të konsiderohen si të pranueshme vetëm në qoftë se projekti është zgjedhur dhe kontraktuar nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

Shpenzimet maksimale për projekte do të jenë siç vijon:

- Përpunimi i qumështit – 400,000 euro, por jo më shumë se 200,000 euro si përkrahje publike;
- Përpunimi i mishit – 400,000 euro, por jo më shumë se 200,000 euro si përkrahje publike;

- Pemët dhe perimet – 400,000 euro, por jo më shumë se 200,000 euro si përkrahje publike;
 - Verëri – 300,000 euro, por jo më shumë se 150,000 euro si përkrahje publike
- Shpenzimet minimale të investimit për projekt do të jenë 30,000 euro.

Shpenzimet e përgjithshme publike do të jenë 50% e totalit të shpenzimeve të pranueshme.

Një shtesë prej 10% do të jepet për investimet lidhur me trajtimin e mbetjeve, në 60% total.

Koha dhe mënyra e pranimit të aplikacioneve

- Data e fillimit të dorëzimit të formularit për aplikim është dita pasi të jetë publikuar thirrja për aplikim;
- Thirrja për aplikim do të jetë e hapur 45 ditë kalendrike nga dita e publikimit;
- Nga data e publikimit, procedimi i aplikacioneve do të bëhet sipas parimit të kritereve të përzgjedhjes të përcaktuara paraprakisht nga ana e Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural;
- Formulari për aplikim dhe dokumentet e bashkangjitura duhet të dorëzohen në zyrën Regjionale të Agjencionit për Zhvillimin e Bujqësisë në Prishtinë, Mitrovicë, Pejë, Gjakovë, Prizren, Ferizaj dhe Gjiçan nga ora 8:30-16:00 çdo ditë pune.

Per informata më të hollësishme vizitoni ëeb faqen www.mbpzhr-ks.net ,web faqen , www.azhb.rks-gov.net si dhe udhëzuesin për aplikues.

Të gjithë përfituesit e projekteve duhet të respektojnë rregullat dhe procedurat e prokurimit publik që janë të bashkangjitura si shtojcë e kontratës që fermeri e nënshkruan me Agjencionin e Zhvillimit të Bujqësisë (AZHB-së).

Dokumentacioni i nevojshëm

1. Formulari për aplikim sipas modelit të AZHB-së i plotësuar, preferohet me kompjuter;
2. Kopje e letërnjoftimit - i lëshuar nga Republika e Kosovës dhe të jetë i vlefshëm në momentin e aplikimit;
3. Formulari për indikator i plotësuar (në origjinal);
4. Llogaria rrjedhëse- dokument i lëshuar dhe vulosur nga banka (në origjinal);
5. Formulari i regjistrimit në regjistrin e fermës;
6. Certifikata e numrit fiskal – kopje në rastin e personave juridik;
7. Plani i biznesit-sipas modelit të AZHB-së;

8. Certifikata e regjistrimit të biznesit - kopje për personat juridik;
9. Vërtetim nga Administrata Tatimore e Kosovës që dëshmon se aplikuesi nuk ka obligime të papaguara (në origjinal) për personat juridik, ndërsa vërtetim nga komuna që ka paguar tatimin në pronë për personat fizikë;
10. Kontrata e punës së përfaqësuesit të ndërmarrjes me kohëzgjatje së paku për 5 vjet;
11. Lista e kontratave me prodhuesit dhe kopjet e kontratave – nëse aplikuesi i posedon ato (kontratat nuk janë të obligueshme, por janë kriter i përzgjedhjes);
12. Deklarata se investimi pasi të përfundohet, përmbushë standardet kombëtare, nuk është e obligueshme, por është kriter i përzgjedhjes;
13. Certifikata nga regjistri kadastral i vreshtave;

Kontaktet dhe pikat (vendet) informuese lidhur me aplikimin

MBPZHR /AZHB				
Adresa: Rr: Nazim Gafurri nr.24 (afër gjimnazit "Sami Frashëri)				
Nga e hëna deri të premten: nga ora 10:00-12:00			e-maili	
1	Nehat Veliu		038 211 967	nehat.veliu @rks-gov.net
2	Habibe Dauti			habibe.Dauti@rks-gov.net
3	Berat Nika			berat.nika@rks-gov.net
4	Veton Prekazi			veton.prekazi@rks-gov.net

Çdo ditë pune nga ora 08:30-16:00				
Nr.	Regjioni	Adresat	Telefoni	e-maili
1	Prishtinë	ZONA INDUSTRIALE - Fushë Kosovë, Përballë Maxi-Marketit,	038 601 169	
2	Mitrovicë	Mbretëresha Teutë pa nr.	028 522 501	
3	Pejë	Instituti bujqësor fidanishtja Peje	039 431-276	
4	Gjakovë	Marin Barleti nr.2,kati III.	0390 320-992	
5	Prizren	Avni Rrustemi 159	029 244-793	
6	Ferizaj	Dëshmoret e kombit pa nr.	0290 324 661	
7	Gjilan	Rr: Bulevardi i Pavarësisë (Rr. e Ferizajt) (Soliteri kati I)	0280 326 106	

